

Eski Sovyet coğrafyasında program geliştirme araştırmalarının incelenmesi (2017-2022)

Examination of curriculum development studies in former Soviet geography (2017-2022)

Argen Zhumgalbekov¹ ve Mehmet Arif Özerbaş²

¹Doktora Öğrencisi, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Manas, Kırgızistan, email: argenzhumgalbekov@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6238-9029>

²Prof. Dr., Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Manas, Kırgızistan, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1612-9349>

Makale Bilgisi	Öz
<p>Araştırma Makalesi</p> <p>Gönderilme: 24 Ocak 2023 Düzeltilme: 8 Kasım 2023 Kabul: 25 Kasım 2023</p> <p>Anahtar kelimeler: Eğitim, Eğitimde program, Program geliştirme, Sovyet coğrafyası</p>	<p>Bu çalışmanın amacı; 2017-2022 yılları arasında eski Sovyet coğrafyasında yayınlanmış program geliştirme araştırmalarının incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma tekniklerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini 2017-2022 yılları arasında eski Sovyet coğrafyasında 26 dergide yayınlanmış 28 makale oluşturmuştur. Makaleler betimsel yaklaşım çerçevesinde doküman incelemesi yapılarak incelenmiş ve her bir makale "Makale Sınıflama Formu" kullanılarak betimsel ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucuna göre, makalelerde en çok program değerlendirme konusu araştırılmıştır. Araştırmalarda nitel yöntemlere, araştırma deseni olarak da alanyazın derlemesi ve doküman incelemeye daha çok yer verilmiştir. Veri analiz yöntemi olarak da betimsel analizler daha çok tercih edilmiştir. Elde edilen sonuçların gelecek çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.</p>
Article Info	Abstract
<p>Research Article</p> <p>Received: 24 January 2023 Revised: 8 November 2023 Accepted: 25 November 2023</p> <p>Keywords: Education, Curriculum in education, Curriculum development, Soviet geography</p>	<p>The aim of this study; It is the examination of program development researches published in the former Soviet geography between the years 2017-2022. In the research, document analysis method, one of the qualitative research techniques, was used. The sample of the study consisted of 28 articles published in 26 journals in the former Soviet geography between the years 2017-2022. The articles were examined by making document analysis within the framework of the descriptive approach, and each article was subjected to descriptive and content analysis using the "Article Classification Form". According to the results of the research, the subject of program evaluation was mostly researched in the articles. Qualitative methods, literature review and document analysis as research design were given more place in the researches. As a data analysis method, descriptive analyzes were preferred more. It is thought that the results obtained will shed light on future studies.</p>

1. Giriş

Eğitim programları, öğrenenlerin davranış standartlarını belirlemeden başlayarak, öğrenme-öğretme süreçlerini tasarlamaya, milli eğitim politikalarını hayata geçirmeye ve geniş kitlelere ulaştırmaya kadar bir dizi önemli çalışmaya rehberlik etmektedir. Bu programlar, eğitim sürecinin farklı aşamalarında etkili bir rol oynayarak, öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirmeye odaklanırken aynı zamanda genel eğitim hedeflerini destekleyen stratejik yönergeler sunar. Eğitim programları, eğitimcilerin ve karar alıcıların öğrenci başarısını artırmak, eğitim kalitesini güvence altına almak ve toplumsal ihtiyaçları karşılamak için etkili bir şekilde yönlendirilmelerine olanak tanıyan kapsamlı bir çerçeve sunar (Varış, 1996). Eğitim programları, karmaşık bir çalışma alanını yansıtarak, belirli bir toplumun kültürü ve sosyo-ekonomik etkinlikleri tarafından şekillenen bir sonuç olarak ortaya çıkar. Bu programlar, mevcut olanı sürdürmek ve gelecekte ortaya çıkması muhtemel amaçlara ulaşmak için tasarlanmıştır,

* Bu çalışma, belge/doküman incelemesi yoluyla toplanan verilerin analizine dayanmaktadır. Bu nedenle Etik Kurul Onayı gerekmemektedir. Tüm sorumluluk yazarlara aittir.

Kaynak göster: Zhumgalbekov, A. & Özerbaş, M.A. (2023). Eski Sovyet coğrafyasında program geliştirme araştırmalarının incelenmesi (2017-2022). *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 9 (4), 333-340. DOI: <https://doi.org/10.24289/ijsser.1241421>

dinamik bir yapıya sahiptir. Bu, eğitim programlarının sürekli değişen toplumsal ihtiyaçları ve beklentileri karşılamak üzere adaptasyon gösteren esnek ve evrilebilen özelliklere sahip olduğu anlamına gelir. Programlar, toplumun değerleri, beklentileri ve ekonomik gereksinimleri gibi faktörlere duyarlı bir şekilde yanıt vererek, öğrencilere etkili bir eğitim deneyimi sunmayı amaçlar (Ornstein ve Hunkins, 2014). Saylor, Alexander ve Lewis (1981), eğitim programını "öğrenme yaşantıları kazandırma düzeni" olarak ifade etmektedir. Bu ifade, eğitim programlarının sadece bilgi ve becerilerin öğretilmesiyle değil, aynı zamanda öğrencilerin deneyimleri ve yaşantıları aracılığıyla kazandıkları öğrenmeleri de içeren bir düzeni ifade eder. Varış'a (1988) göre ise, eğitim programları, eğitim sistemlerinin temelini oluşturan unsurlardır ve bu programlar, bireyin topluma etkin bir şekilde uyum sağlamasına yönelik davranışların gelişmesini bilimsel temellere dayalı bir şekilde yönlendirmeyi amaçlar. Bu ifade, eğitim programlarının öğrencilere belli davranışları kazandırmak üzere bilimsel prensiplere dayanan belirli hedeflere odaklandığını vurgular. Günümüzde bilgi-teknoloji alanında gerçekleşen değişimlerin tüm derslerin kapsamını ve geçerliğini doğrudan etkilemesi eğitimde istenilen amaçlara paralel şekilde, eğitim programlarının toplumun talepleri doğrultusunda yeniden şekillenmesini gerektirmiştir. Bu şekillenme sürecinde ön plana çıkan program geliştirme kavramı, programın tasarlanması, uygulanması ve değerlendirilmesini içeren kapsamlı bir alan olmakla birlikte amaç, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme gibi öğeler tüm program geliştirme çalışmalarında yer almaktadır (Oliva ve Gordon, 2013).

Program geliştirme konusundaki araştırmalar, bu alandaki genel görünümü anlamak ve geliştirmek için önemli bir kaynak olarak kabul edilmektedir. Staton-Spicer ve Wulff'a (1984) göre, ilgili alandaki araştırmaların incelenmesi, program geliştirme süreçlerinin anlaşılmasında ve bu alanda liderlik edebilmek için kullanılabilir en uygun yöntemdir. Program geliştirme araştırmalarının önemi şu çeşitli alanlarda ortaya çıkabilir:

Etkin Politika Oluşturma: Program geliştirme araştırmaları, daha etkili ve etkin politikaların oluşturulmasına katkıda bulunabilir. Bu araştırmalar, mevcut sorunları anlama, hedef kitleye daha etkili bir şekilde ulaşma ve programların başarı kriterlerini belirleme konusunda bilgi sağlar.

Toplumsal Sorunların Çözümü: Program geliştirme araştırmaları, çeşitli toplumsal sorunlara çözüm odaklı yaklaşımlar geliştirmek için kullanılabilir. Bu çalışmalar, sağlık, eğitim, istihdam gibi alanlarda toplumsal iyileştirmeleri desteklemek amacıyla programların tasarımında kılavuzluk edebilir.

Kaynakların Verimli Kullanımı: Araştırmalar, sınırlı kaynakların daha verimli ve etkili bir şekilde kullanılmasına yönelik stratejilerin belirlenmesine yardımcı olabilir. Bu, finansal kaynakların en iyi şekilde dağıtılması ve programların uzun vadeli sürdürülebilirliği için önemlidir.

İnovasyon ve Teknolojik Gelişme: Program geliştirme araştırmaları, inovasyon ve teknolojik gelişme alanlarında yeni yaklaşımların ve çözümlerin geliştirilmesine olanak tanır. Bu, mevcut durumu iyileştirmek ve daha etkili programlar tasarlamak için önemli bir araç olabilir.

Değerlendirme ve İyileştirme: Program geliştirme araştırmaları, mevcut programların düzenli olarak değerlendirilmesine ve ihtiyaç duyulduğunda iyileştirilmesine olanak tanır. Bu sürekli geri bildirim döngüsü, programların zaman içinde daha etkili hale gelmesini sağlar.

Bilgi Birikimine Katkı: Bu tür araştırmalar, belirli bir konu veya alandaki bilgi birikimine katkıda bulunarak, ilgili uzmanlık alanlarını zenginleştirir ve genişletir.

Stratejik Planlama: Program geliştirme araştırmaları, kuruluşlar veya devletler için stratejik planlama süreçlerine rehberlik edebilir. Bu, kuruluşların hedeflerine ulaşmaları için uygun stratejileri belirleme konusunda yardımcı olabilir (Staton Spicer ve Wulff, 1984). Bu nedenlerle, program geliştirme araştırmaları, kamu politikalarının, sosyal hizmetlerin, eğitim programlarının ve benzeri alanlardaki programların daha etkili ve etkili bir şekilde tasarlanması ve uygulanması için kritik bir öneme sahiptir.

Bilimsel araştırma sonuçlarının sentezlenmesi, gelecekteki bilimsel araştırmaları ve uygulamaları etkileme potansiyeline sahiptir. Tosuntaş, Emirtekin ve Süral'in (2019) ifadesine göre, literatürde bulunan araştırmaların incelenmesi, araştırma eğilimlerini belirlemede önemli bir araçtır. Araştırma eğilimi, zaman içinde yapılan araştırmaların gösterdiği değişimi ve bu değişimin yönünü ifade eder. Bu tür çalışmalar, geçmiş durumu ortaya koyarak gelecekteki durumu öngörmeye çalışır (Ozan ve Köse, 2014). Bu bağlamda, literatürdeki güncel durum ve eğilimlere dair farkındalığın korunması, araştırmacılara akademik yayınlar hakkında bilgi sağlamanın yanı sıra gelecekteki araştırmalara da yön vermede önemlidir (Lee, Wu ve Tsai, 2009). Bu bağlamda, belirlenen coğrafya alanlarında, konu ile ilgili yapılmış çalışmalara rastlanmadığından, araştırma sonuçlarının ileride yapılacak çalışmalara bilgi kaynağı olabileceği düşünülmüştür. Araştırmanın, eski Sovyet coğrafyasındaki son beş yılda gerçekleştirilen

program geliştirme çalışmalarını ele alarak, bölgesel kalkınma dinamiklerinin anlaşılmasına katkı sağlayacağı, kullanılan yöntemleri, veri toplama araçlarını, örneklem seçimini ve veri analizi yöntemlerini detaylı bir şekilde inceleyerek, eski Sovyet coğrafyasındaki program geliştirme alanında mevcut bilgi boşluklarını belirleyerek gelecekte yapılacak çalışmalara metodolojik bir rehberlik sunacağı, yön vereceği düşünülmektedir. Bu kapsamda, bu araştırmada eski Sovyet coğrafyasında program geliştirme araştırmalarının eğilimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır ve aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Program geliştirme araştırmalarının eski Sovyet ülkelerine göre dağılımı nasıldır?
- Program geliştirme araştırmalarının yıllara göre dağılımı nasıldır?
- Program geliştirme araştırmalarında hangi araştırma konuları yaygın olarak tercih edilmiştir?
- Program geliştirme araştırmalarının program alanlarına göre dağılımı nasıldır?
- Program geliştirme araştırmalarında hangi yöntemler yaygın olarak kullanılmıştır?
- Program geliştirme araştırmaları konularına göre hangi araştırma desenlerinde yaygın olarak toplanmıştır?
- Program geliştirme araştırmalarında hangi veri toplama araçları yaygın olarak kullanılmıştır?
- Program geliştirme araştırmalarında hangi veri analizi yöntemi yaygın olarak kullanılmıştır?

2. Yöntem

Bu çalışma, belge/doküman incelemesi yoluyla toplanan verilerin analizine dayanmaktadır. Bu nedenle Etik Kurul Onayı gerekmemektedir. Doküman inceleme nitel araştırma yöntemlerindedir. Bu yönüyle çalışma nitel bir araştırmadır. Doküman analizi yöntemi, araştırmanın amacına yönelik kaynaklara ulaşmada ve elde edilecek verilerin tespit edilmesinde kullanılır ve çalışılacak konular ile ilgili olarak yazılı ve basılı belgelerin analizini içerir (Yıldırım & Şimşek, 2006).

2.1. Verilerin toplanması ve analizi

Çalışma, güncel eğitim programı geliştirme uygulamalarını ve araştırma eğilimlerini belirlemeyi amaçladığından son beş yılda yayınlanan, elektronik ortamda ulaşılabilen makaleler incelenmiştir. Sovyet coğrafyasında çalışmakta olan 26 dergi içerisinde yer alan toplam 28 makale incelenmiştir. Makaleler Google Scholar bilimsel çalışmalar arama motorundan temin edilmiştir ve eski Sovyet coğrafyasında ortak bir şekilde kullanılagelen Rus dilinde yayınlanmış çalışmalara odaklanılmıştır.

Çalışmada verilerin analizi, araştırma soruları, Sözbilir ve Kutu (2008) ile diğer ilgili çalışmalardan yararlanılarak Göktaş ve ark. (2012) tarafından geliştirilmiş Program geliştirme Yayın Sınıflama Formu (ETYSF) kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan form, yedi bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, incelenmiş olan makalenin adı, yazarları, yayınladığı dergi gibi tanımlayıcı özelliklerinin belirtildiği makalenin künyesi bölümüdür. Diğer bölümlerde sırasıyla makalenin türü, makalenin konusu, makalenin yöntemi, veri toplama araçları, örneklem ve veri analiz yöntemleri yer almıştır. Araştırma kapsamında içerik analiziyle incelenen makalelerden elde edilen veriler betimsel istatistikî yöntemler (yüzde ve frekans) kullanılarak çözümlenmiştir. Oluşturulan veritabanında kayıtlı bulunan veriler ile ilgili olarak, her bir araştırma sorusunun cevabına karşılık gelecek şekilde verilerin frekansları ve bu frekanslara bağlı olarak yüzde oranları hesaplanmıştır. Sonuçta elde edilen sayısal veriler çizelgeler halinde sunulmuştur.

3. Bulgular

Bu kısımda, ETYSF kullanılarak, toplanan veriler analiz bulgularına yer verilmiştir. Tablo 1’de, Sovyet coğrafyasında son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının ülkelere göre dağılımına yer verilmiştir. Analiz sonucunda, çalışmaların daha çok Rusya’da (%85,7) yapıldığı görülmüştür.

Tablo 1. Program geliştirme araştırmalarının ülkelere göre dağılımı

Ülke	f	%
Rusya	24	85,7
Belarus	2	7,15
Kırgızistan	2	7,15
Toplam	28	100

Tablo 2. Program geliştirme araştırmalarının yıllara göre dağılımı

Yıl	f	%
2017	10	35,7
2018	8	28,6
2019	5	17,9
2020	4	14,3
2021	1	3,6
Toplam	28	100

Tablo 2’de program geliştirme araştırmalarının yıllara göre dağılımı verilmiştir. Tabloda görüldüğü üzere, araştırmaların çoğu 2017 (%35,7) ve 2018 (%28,6) yıllara denk gelmektedir. Son yakın yıllarda program geliştirme çalışmalarının azaldığı söz konusudur. Tablo 3’te görüldüğü gibi, son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının konu odağı daha çok ‘‘Geliştirilecek Programlara Öneriler’’ (%39,3) ve ‘‘Program Değerlendirme’’ (%32,1) konuları üzerinde yoğunlaşmıştır.

Tablo 3. Program geliştirme araştırma konularının dağılımı

Araştırma konuları	f	%
Geliştirilecek programlara öneriler	11	39,3
Program değerlendirme	9	32,1
Program tanıtımı	4	14,3
Program geliştirme	2	7,1
Ek eğitim programı geliştirme	2	7,1
Toplam	28	100

Tablo 4. Program geliştirme araştırmalarının program alanlarına göre dağılımı

Program alanları	f	%
Yükseköğretim	17	60,7
İlköğretim	2	7,1
Okul Öncesi	2	7,1
Ortaöğretim	2	7,1
Ortaöğretim (Ek Program)	1	3,6
Ortaöğretim (Uzaktan Eğitim)	1	3,6
Özel Eğitim	1	3,6
Yükseköğretim (Mesleki Yeterlilik)	1	3,6
Yükseköğretim (Mühendislik Fakültesi)	1	3,6
Toplam	28	100

Tablo 5. Program geliştirme araştırmalarının yöntem eğilimleri

Yöntem eğilimleri	f	%
Nitel	17	60,7
Alan yazın derlemesi	9	32,1
Nicel	2	7,1
Toplam	28	100

Tablo 6. Program geliştirme araştırmalarının araştırma deseni eğilimleri

Araştırma deseni	f	%
Nitel-Eleştirel Çalışma	9	32,1
Alan Yazın Derleme	9	32,1
Nitel-Doküman Analizi	7	25,0
Deneysel-Yarı Deneysel	2	7,1
Deneysel-Tam Deneysel	1	3,6
Toplam	28	100

Tablo 4’te görüldüğü gibi, Sovyet coğrafyasında son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının daha çok Yükseköğretim (%60,7) seviyesine yönelik olduğu görülmüştür. Tablo 5’te, Sovyet coğrafyasında son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının yöntem eğilimlerine göre dağılımı verilmiştir. Analiz sonucunda, yöntem olarak daha çok nitel araştırma yöntemlerinin (%60,7) tercih edildiği görülmüştür. Tablo 6’da Sovyet coğrafyasında son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının araştırma deseni eğilimlerine göre

dağılımına yer verilmiştir. Analiz sonucunda, çalışmaların daha çok eleştirel çalışma (%32,1), alan yazın derleme (%32,1) ve doküman inceleme (%25) araştırma desenlerine göre kurgulandığı görülmüştür.

Tablo 7. Program geliştirme araştırmalarında veri toplama aracı eğilimleri

Veri toplama aracı eğilimleri	f	%
Doküman	17	60,7
Diğer	7	25,0
Anket-Açık uçlu	2	7,1
Başarı Testleri-Çoktan seçmeli	1	3,6
Alternatif araçlar	1	3,6
Toplam	28	100

Tablo 8. Program geliştirme araştırmalarının veri analiz yöntemi eğilimleri

Veri analiz yöntemi eğilimleri	f	%
Nitel-Betimsel Analiz	17	60,7
Diğer	6	21,4
Nitel-İçerik Analizi	3	10,7
Nicel-Kestirimsel	1	3,6
Nicel-Betimsel-Frekans, Yuzde, Çizelge	1	3,6
Toplam	28	100

Tablo 7’de, Sovyet coğrafyasında son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının veri toplama araçları eğilimlerine göre dağılımına yer verilmiştir. Analiz sonucunda, çalışmalarda veri toplama aracı olarak daha çok dokümanların (%60,7) tercih edildiği görülmüştür. Tablo 8’de, Sovyet coğrafyasında son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının veri ver, analiz yöntemi eğilimlerine göre dağılımına yer verilmiştir. Analiz sonucunda, çalışmalarda veri analiz yöntemi olarak daha çok betimsel analiz yönteminin (%60,7) kullanıldığı görülmüştür.

4. Sonuç

Bu çalışma, eski Sovyet coğrafyasında son 5 yıl içerisinde yapılmış program geliştirme araştırmalarının incelenmesini amaçlayarak yapılmıştır.

Araştırmanın sonucunda, Sovyet coğrafyasında son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarının ülkelerine göre dağılımına bakıldığında, çalışmaların daha çok Rusya’da yapıldığı görülmüştür. Erişilmiş çalışmaların analizi sonucu, program geliştirme araştırmalarının çoğu 2017 ve 2018 yıllara denk geldiğini, başka bir deyişle son yakın yıllarda program geliştirme çalışmalarının azaldığını göstermiştir. Bu durum, bazı çalışmalara erişim sağlanamadığından kaynaklandığından olduğu düşünülebilir.

Araştırmanın sonucunda program geliştirme araştırmalarının konu odağı daha çok Gelistirilecek Programlara Oneriler ve Program Değerlendirme konuları üzerinde yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Araştırmacıların mevcut eğitim programlarını inceleyerek, eleştirerek, ileride geliştirilecek olan programlara önerilerde bulunmanın daha önemli olduğunu vurguladıkları söylenebilir. Tregubova’ya (2013) göre, çağdaş karşılaştırmalı, eleştirel pedagojik araştırma ve değerlendirme, kavramları ve yaklaşımları geliştirerek, bunları bireysel eğitim kurumlarına ve müfredatlar uygulayarak eğitim sistemlerinin etkililiğinin değerlendirilmesine ve belirlenmesine katkıda bulunur (Tregubova, 2013). Program geliştirme araştırmalarının odak hedef kitlesi olarak daha çok yükseköğretim programlarının seçildiği görülmüştür. Ortaöğretim programları en az tercih edilmiştir. Bu durum, yükseköğretimin temel amaçlarından biri öğretmen yetiştirme işi olduğundan, eğitim kademeleri içerisinde en önemlisi olarak gördükleri söylenebilir. Verimli yükseköğretim programlarını geliştirerek mesleki yeterliliğe sahip, alanında uzman, çağın talep ettiği donanımlara sahip öğretmenler yetiştirmenin mümkün olduğu ve bu öğretmenlerin okullarda gerekli sonuçlar elde edebileceklerini düşündüklerinin bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Son yıllarda yapılmış program geliştirme araştırmalarında araştırma yöntemi olarak daha çok nitel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği görülmüştür. Bu durum çoğu araştırmanın program değerlendirme amaçlı çalışmalarından kaynaklandığı söylenebilir. Neborskiy’e (2020) göre, eleştirel pedagojik araştırma alanında nitel yöntemlerin aşağıdaki avantajları ayırt edilebilir:

- 1) Gerçekten önemli parametrelerin tanımlanması
- 2) Başka bir ülkenin eğitim sistemindeki gerçek durumun tespiti.

Bazı durumlarda, özellikle tahmin edilen dinamiklerden bahsederek, güvenilir istatistiksel bilgilerin mevcudiyeti kapsamlı bir cevap sağlamaz.

3) "Çalışan" modeller elde etmek.

4) Sistemdeki ilişkileri belirlemek için gerekli arka planın tanımlanması.

Araştırmacı tarafından arka planın anlaşılması, eğitim sisteminin işleyişini etkileyen gerçekten önemli koşulların ve ilişkilerin belirlenmesini ve daha objektif bir şekilde değerlendirilmesini, avantaj ve zayıflıkların belirlenmesini mümkün kılar.

5) Ortak geliştirme senaryolarının geliştirilmesi de dahil olmak üzere arayüz noktalarının tespiti.

6) Gelişmenin dinamikleri ve yörüngelerinin tahmin edilebilmesi (Neborskiy, 2020).

Erişilmiş çalışmaların daha çok eleştirel çalışma, alan yazın derleme ve doküman inceleme araştırma desenlerine göre kurgulandığı görülmüştür. Veri toplama aracı olarak daha çok dokümanların tercih edildiği görülmüştür. Çalışmalarda toplanan verilerin analizinde veri analiz yöntemi olarak daha çok betimsel analiz yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kaynakça

- Göktaş, Y., Küçük, S., Aydemir, M., Telli, E., Arpacık, Ö., Yıldırım, G., & Reisoğlu, İ. (2012). Türkiye'de eğitim teknolojileri araştırmalarındaki eğilimler: 2000-2009 dönemi makalelerinin içerik analizi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(1), 177-199.
- Lee, M. H., Wu, Y. T. ve Tsai, C. C. (2009). Research trends in science education from 2003 to 2007: a content analysis of publications in selected journals. *International Journal of Science Education*, 31 (15), 1999-2020.
- Neborskiy, E. V. (2020). Qualitative methods as a tool of data verification in comparative education. *Ценности и смыслы*, (4), 60-71. (Rus.: Неборский, Е. В. (2020). Качественные методы как инструмент верификации данных в сравнительной педагогике. *Ценности и смыслы*, (4), 60-71.)
- Oliva, P. F., & Gordon, W. (2013). *Developing the curriculum*. NY:Pearson.
- Ornstein, A.C. & Hunkins, F.P. (2014). Eğitim Programı: Temeller, İlkeler, Sorunlar (çev. ed. A. Arı). Konya: Eğitim Kitabevi.
- Ozan, C. ve Köse, E. (2014). Eğitim programları ve öğretim alanındaki araştırma eğilimleri. *Sakarya Üniversitesi Journal of Education*, 4(1), 116-136
- Saylor, J.G. Alexander, W.M & Lewis, A.J. (1981). *Curriculum planning for better teaching and learning* (4th Ed.) Holt, Rinehart and Winston.
- Sözbilir, M., & Kutu, H. (2008). Development and current status of science education research in Turkey. *Essays in Education* [Special Issue], 1-22.
- Staton-Spicer, A. Q., & Wulff, D. H. (1984). Research in communication and instruction: categorization and synthesis. *Communication Education*, 33(4), 377-391.
- Tosuntaş Ş.B., Emirtekin E., & Süral İ. (2019). Eğitim ve öğretim teknolojileri konusunda yapılan tezlerin incelenmesi (2013-2018). *Journal of Higher Education and Science*, 9(2), 277-286. DOI: 10.5961/jhes.2019.330
- Tregubova, T.M. (2013). Comparative research in the field of vocational education: main trends and problems of adaptation. *Казанский педагогический журнал*, (3 (98)), 33-39. (Rus.: Трегубова, Т. М. (2013). Компаративные исследования в области профессионального образования: основные тренды и проблемы адаптации. *Казанский педагогический журнал*, (3 (98)), 33-39.)
- Varış, F. (1988). *Eğitimde program geliştirme "teori ve teknikler"*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No:157
- Varış, F. (1996). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Alkım Yayınevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları

Extended English

Introduction

Curricula guide several vital activities, from setting learner behavior standards, designing learning-teaching processes, implementing national education policies, and disseminating them to the masses. These programs play an influential role at different stages of the educational process, focusing on developing students' knowledge and skills while providing strategic guidelines that support overall educational goals. Education programs offer a comprehensive framework that allows educators and decision-makers to be effectively guided to improve student achievement, ensure the quality of education, and meet societal needs (Varış, 1996). Educational programs reflect a complex field of study, emerging as an outcome shaped by a given society's culture and socio-economic activities. These programs have a dynamic nature, designed to sustain the present and to achieve goals that are likely to emerge in the future. This means that education programs have flexible and evolving characteristics that adapt to meet ever-changing societal needs and expectations. Programs aim to provide students with a practical educational experience by responding sensitively to society's values, expectations, and economic conditions (Ornstein & Hunkins, 2014). Saylor, Alexander and Lewis (1981) define curriculum as "a scheme for providing learning experiences". This expression implies that curricula are not only about teaching knowledge and skills but also about the learning that students gain through their experiences and experiences. According to Varış (1988), curricula are the elements that form the basis of educational systems, and these programs aim to guide the development of behaviors for the practical adaptation of the individual to society in a scientifically based manner. This statement emphasizes that curricula focus on specific objectives based on scientific principles to teach students certain behaviors. Today, the changes in the information-technology field directly affect the scope and validity of all courses, which necessitated the reshaping of educational programs in line with the demands of society in parallel with the desired educational goals. The concept of curriculum development, which comes to the forefront in this reshaping process, is a comprehensive field that includes the design, implementation, and evaluation of the curriculum, and elements such as purpose, content, educational situations and evaluation are included in all curriculum development studies (Oliva & Gordon, 2013).

Synthesizing the results of scientific research has the potential to influence future scientific research and practices. According to Tosuntaş, Emirtekin, and Süral (2019), examining the research in the literature is an essential tool for determining research trends. Research trend refers to the change in research over time and the direction of this change. Such studies try to predict the future by revealing the past situation (Ozan & Köse, 2014). In this context, maintaining awareness of the current status and trends in the literature is essential in providing researchers with information about academic publications and guiding future research (Lee, Wu, & Tsai, 2009). In this context, since there are no studies on the subject in the identified geography literature, the research results are considered a source of information for future studies. It is believed that the research will contribute to the understanding of regional development dynamics by addressing the curriculum development studies carried out in the last five years in the former Soviet geography and will provide methodological guidance and direction to future studies by identifying the existing knowledge gaps in the field of curriculum development in the former Soviet geography by examining the methods used, data collection tools, sample selection, and data analysis methods in detail. In this context, this study aims to explore the trends of curriculum development research in the former Soviet geography.

Method

This study is based on the analysis of data collected through document analysis. Document analysis is a qualitative research method. In this respect, the study is a qualitative research. Document analysis method is used to access the sources for the purpose of the research and to determine the data to be obtained and includes the analysis of written and printed documents related to the subjects to be studied (Yıldırım & Şimşek, 2006).

Data collection and analysis

Since the study aims to identify current curriculum development practices and research trends, articles published in the last five years and available electronically were examined. A total of 28 articles from 26 journals working in the former Soviet space were analyzed. The articles were retrieved from the Google Scholar scientific studies search engine and focused on studies published in Russian, which is commonly used in the former soviet geography.

The Publication Classification Form developed by Göktaş et al. (2012), by utilizing research questions, Sözbilir and Kutu (2008) and other related studies were used for data analysis. The form used as a data collection tool

consists of seven sections. The first section is the imprint of the article, in which descriptive features such as the name, authors, and the journal in which the article is published are stated. The other sections include the type of the article, the subject of the article, the method of the article, data collection tools, sampling, and data analysis methods, respectively. The data obtained from the articles analyzed by content analysis were analyzed using descriptive statistical methods (percentage and frequency). Regarding the data stored in the database, the frequencies of the data corresponding to the answer to each research question and the percentages based on these frequencies were calculated. The resulting numerical data were presented in charts.

Conclusion

As a result of the research, it was determined that the subject focus of curriculum development research is more concentrated on Suggestions for Future Curricula and Curriculum Evaluation. The researchers emphasized that it is more important to make suggestions for the programs to be developed in the future by examining and criticizing the existing education programs. It was seen that higher education programs were mostly chosen as the focus target group of curriculum development research. Secondary education programs were least preferred. Since one of the primary purposes of higher education is to train teachers, they see it as the most important among the levels of education. It can be interpreted as an indication that by developing efficient higher education programs, it is possible to train teachers who have professional competence, who are experts in their fields, who are equipped with the equipment demanded by the age, and that they think that these teachers can achieve the necessary results in schools.

It has been observed that qualitative research methods are mostly preferred as research methods in curriculum development studies conducted in recent years. This situation is likely because most of the studies are program evaluation studies. It was seen that the accessed studies were primarily designed according to critical study, literature review, and document review research designs. It was seen that documents were mostly preferred as data collection tools. It was determined that the descriptive analysis method was mostly used as a data analysis method in analyzing the data collected in the studies.

Yazarların katkı oranı beyanı

Bu çalışmada yazarlar eşit düzeyde katkı beyan etmişlerdir.

Çıkar çatışması

Bu çalışmada yazarlar tarafından herhangi bir çıkar çatışması belirtilmemiştir.

Etik kurul onayı

Bu çalışma, belge/doküman incelemesi yoluyla toplanan verilerin analizine dayanmaktadır. Bu nedenle Etik Kurul Onayı gerekmemektedir. Tüm sorumluluk yazarlara aittir.